

spějí. „Zaplatal jsem sto tisíc za dvě stanoviska, která mi byla u rozhodčího soudu k ničemu, protože neměla hodnotu znaleckého posudku, takže chyběly relevantní důkazy a já jsem spor se společností BH Securities prohrál,“ svěřil se rozložený podnikatel Václav Beneš.

Znalecké posudky k soudním sporům pro KLV Consulting prý vypracovává Institut oceňování majetku VŠE, ale jeho ředitel Miloš Mařík je vázán mlčenlivostí. Základní odborná posouzení pro ošisené klienty připravuje také společnost JV-LEGAL v čele s Janem Váňou: „Podstatou jedné z úspěšných žalob bylo, že v Americe (a nejen tam) patří k základním pravidlům odborné péče striktní dodržování objemu přijatých poplatků od klientů. Např. nezkušenému klientovi se při obchodování na úvěr povoluje jen dvojnásobná páka. V Česku to obchodník často klientovi nejen nefekne, ale přímo mu nadiktuje, aby si dal mnohonásobnou páku. Když pak akcie spadnou o jedno, dvě procenta, klient přijde o mnohonásobně vyšší část majetku, zatímco obchodník shrábne zisk z výhodnejších poplatků. A protože většina obchodníků s cennými papíry na českém trhu obchoduje všechny akcie v balíku přes sběrné účty na jméno obchodníka, tak ani na americké burze nikdo nepozná, že došlo k porušení základních pravidel,“ vysvětluje Váňa.

Když jsem chtěla požádat o vyjádření k problematice nekalých makléřských praktik přímo ČNB a obrátila se na ředitelu sekce licenčních a sankčních řízení Karlu Gabrhela, dostalo se mi zdvořilého odmítnutí, že ČNB nabídky vyjádřit se k tématu nevyužije. Odbor komunikace mě odkázal na web ČNB a stručnou tiskovou zprávu, kde se mj. praví: „Nabídka nevhodných finančních produktů patří k nejčastějším prohřeškům některých finančních zprostředkovatelů... Česká národní banka jim za to může uložit vysoké pokuty.“

Ano, je pravda, že ČNB zahájila v oblasti dohledu nad kapitálovým trhem desítky sankčních řízení a udělila milionové pokuty. Nejvyšší – 20 milionů – dostala v prosinci 2010 právě společnost Capital Partners. Jenže co je to ve srovnání se závratnými výdělkami nepočítých brokerů?!

Navíc i podle reakce ČNB to vypadá, jako by stát před špinavým řáděním brokerů spíš strkal hlavu do píska, protože dohled nad pořádkem v této oblasti není dostačejný. A tak se zoufalých klientů znova mohou ujímat šíři, kteří v nejasných mantinelech ucítili novou obchodní příležitost...

„Firmy zabývající se vymáháním ztrát často ženou klienty – aby si mohly účtovat provizi – do sporů bez ohledu na šanci vyhrát. Poštěným bych doporučil, aby se

Když se lidé dostanou k větším penězům, až na výjimky je to změní.

obraceli na advokátní kanceláře. Méně majetní mohou zdarma požádat advokátní komoru o radu pro bono,“ doporučuje Mgr. Ing. Zdeněk Husták, Ph.D. z advokátní kanceláře BBH, který je předsedou etického výboru Asociace pro kapitálové trhy a členem správní rady Institutu pro finanční trh při Masarykově univerzitě v Brně.

Soudní pře s makléři vyhrává jen málo lidí. Vloni uspěli pouze dva ze třiceti klientů, kteří podali hromadnou žalobu proti Capital Partners, a vyhráli odškodné 2,85 milionu korun. Ostatní měli smůlu. Problém spočívá v tom, že většině ošisených se u soudů vinu brokeru nepovede prokázat. A navíc přijdou o další peníze za soudní výlohy, odborná posouzení a provize pro své „ochránce“.

Když jsem začala pátrat po referencích pankrácké firmy Proficio Prague, zjistila jsem, že blbů, co se dali přes telefon napálit, pláče v internetových diskusích spoustu. Tácké jsem se tam dozvěděla, že když ČNB v nejkřiklavějších případech odebrala licence, firmy se přejmenovaly a pod novým názvem jedou dál.

Tak přišla o licenci pro hrubé porušování pravidel v prosinci 2006 společnost Afin Brokers, která se okamžitě včlenila do Capital Partners. Právě s ní byla majetkově přímo provázána „moje“ firma Proficio Prague. A ta se po zákazu činnosti přeformovala do společnosti BFC Capital, jak popsal počátkem roku 2008 na stránkách Patria.cz v internetové diskusi jeden z tehdejších zprostředkovatelů, který v diskusi uvedl svůj telefon patřící dnešnímu brokerovi A. O.: „Neviem, ako to bolo s Afinom, ale firma Proficio Prague je zmenená na BFC Capital a fungujeme pod hlavičkou Capital Partners. Kto neverí, nech sa príde k nám pozriť.“

Jak funguje regulátor

Když se lidé dostanou k větším penězům, až na výjimky je to změní. Jedině fungující striktní pravidla mohou stanovit hranice, aby obchodníci s cennými papíry jednali mravně. Donutit je musí regulátor – ČNB, protože ona vydává povolení a registrace subjektů i fyzickým osobám operujícím s obrovskými financemi firem i soukromníků.

(V Česku je 36 obchodníků s licencemi, nepočítáme-li banky, a tisíce registrovaných zprostředkovatelů bez licencí.)

„ČNB sice dohlíží na plnění povinností a dodržování odborné péče, ale – tak jako pes v lese nepochytá všechny zajíce – banka zvládne zkontovalat z mnoha tisíc registrovaných subjektů, nad nimiž vykonává dohled, jen několik desítek ročně,“ vysvětuje Husták, který je též členem rozkladové komise ČNB, posuzující soudní spory. „Hlavní problém vidím v nastavení provizí, které je v rozporu se zájmym klienta. Navíc obchodníci, kteří mají zakázanou činnost, nastrkují za sebe bílé koně... Je též těžké rozdávat sankce, když chybí hmatatelné důkazy, které musí ČNB posbírat a klienti doložit. Pokud se lidé pouštějí do sporu, měli by požadovat předložení deníku obchodníka, smlouvu obchodníka a zprostředkovatele, chtít vyúčtování provizí, záznamy telefonických hovorů a doložení analýzy pozitiv a negativ navrhovaných obchodů,“ radí Husták.

Loni na podzim ČNB zrušila registraci investičního zprostředkovatele další společnosti Active Capital. Za chyby a porušení zákona měly zaplatit jeden až dva miliony společnosti Atlantik FT, Colloseum, Cyrus. (Kvůli odvolání a správním žalobám na ČNB se řízení ještě táhne.)

Když jsem si přes Fio banku vyžádala změnový výpis z Centrálního depozitáře (a také výpis z účtu bývalého UNIVYC, vedoucí záznamy do roku 2010), s překvapením jsem zjistila, že na můj majetkový účet byly připsány jen transakce týkající se dvou nákupů a prodejů akcií ČEZ, které jsem si v říjnu 2007 vynutila. Možná jsem většinu akcií, na nichž jsem prodělala přes 170 tisíc, nikdy nevlastnila. Bud' vůbec nebyly obchodovány, anebo byly obchodovány na společnost Capital Partners, která mi za ně vykazovala ztráty, aniž by sama nesla riziko. Ale to už se nedozvím, můj případ je promlčen... A firma Capital Partners?

V březnu 2011 ohlásila změnu obchodní činnosti a v roce 2012 se přejmenovala na CLMT (s blíže neurčeným předmětem podnikání – výroba, obchod a služby). Firmní web je zamrzlý. Ačkoli séfem firmy je stále Vladimír Černý, neuvádí na sebe žádné kontakty. Broker, který podle časopisu Euro (z 10. dubna 2012) dokázal za jeden rok vyinkasovat z poplatků svých klientů tři čtvrtě miliardy korun, jako by se vypařil.

Epilog

Filmový příběh Vlka z Wall Street ukazuje, že v Americe byl dopad zákona na buržiána Belforta zdržující. V Česku stačí změnit jméno firmy či náplň činnosti. A hrozba pokut do dvaceti milionů? Je to opravdu trest? Nebo spíš úlitba?

vikend@mfenes.cz

SYMFONICKÝ
ORCHESTR
ČESKÉHO
ROZHLASU

nový koncertní cyklus

Obecní dům

klasika
rock
jazz
film

Michal Pavláček
Václav Hudeček
Ondřej Soukup

...

a také moderátoři
Lucie Výborná
a Jan Pokorný

předprodej
od 9. 6. 2014

více

socr.rozhlas.cz

 SOČR
Symfonický orchestr
Českého rozhlasu